

Datum van indiening: 8 september 2023

Vraag om uitleg van de heer Gilles Verstraeten aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw

Onderwerp: De uitspraken van minister Weyts over het Nederlands.

Geacht collegelid,

Het onderwijsveld buigt zich dit schooljaar over de nieuwe minimumdoelen voor de eerste graad secundair onderwijs en het basisonderwijs. Vlaams minister van Onderwijs Weyts wil een absolute focus op het Nederlands (en wiskunde). In het kader van het actieplan Nederlands wordt het Leesoffensief versterkt en wordt er twintig miljoen euro extra uitgetrokken om scholen die de voorbije drie jaar meer dan vijftig procent anderstalige leerlingen telden, bij te staan. Bedoeling is om met teams vanuit het Leerpunt scholen bij te staan op vlak van het omgaan met anderstaligen en een sterker integratie- en taalintegratiebeleid uit te rollen. Een intensieve samenwerking tussen het Leerpunt en het OCB kan ongetwijfeld een grote meerwaarde betekenen.

Ook wil de minister dat het Nederlands de enige voertaal wordt op school. In de klas, maar ook op de speelplaats. Die regel wil Weyts bijvoorbeeld in het schoolreglement laten opnemen. Ten slotte wil hij tevens minimumdoelen Nederlands voor kinderen in de kleuterklas, m.a.w. voortbouwend op de koalatest vastleggen wat kleuters moeten kennen en kunnen. Op Bruzz hebt u verklaard dat de minister 'overdrijft' en dat je door andere talen te verbieden averechtse effecten krijgt. U vindt het niet zinvol, net omdat een grote meerderheid van de leerlingen een andere thuistaal heeft. Volgens u kan je een taalbad Nederlands ook zo groot mogelijk maken via een omweg, namelijk langs bepaalde woorden van de thuistaal. Ik denk dat u de bal volledig mislaat. Onderwijsexpert Dirk Van Damme stelt dat meertaligheid pas zin heeft als men meerdere talen op een hoog en rijk niveau beheerst. Zo niet – en dat is de realiteit in de meeste scholen- is de term een bedrieglijk excuus om de talige lat wel erg laag te leggen, vooral wat het Nederlands betreft. Ik deel die analyse.

Op 7 juli heeft u benadrukt dat het OCB scholen ondersteunt in het ontwikkelen van een sterk taalbeleid in een meertalige context. We hadden het over de vier categorieën om met talen om te gaan volgens de website Brussel vol Taal: verbieden, tolereren, waarderen en inzetten. U omschreef de tool als 'een begeleidingsinstrument om als schoolteam te reflecteren over visie, overtuigingen, attitudes en aanpak. Eens een keuze is gemaakt, kan men consequent inzetten op een visie rond taalbeleid'. Volgens mij wordt er in deze boodschap te veel ruimte gelaten voor andere talen, en dat betreurt ik. De verschillende leeronderzoeken maken duidelijk dat de weg die minister Weyts is ingeslagen, met een volledige klemtoon op het Nederlands, de enige juiste is. Zeker als je ziet dat wie thuis geen of amper Nederlands spreekt, slechter scoort. En die groep wordt alleen maar groter. In het Brussels Nederlandstalig onderwijs gaat het zelfs over drie op de vier leerlingen. We moeten meer dan ooit resoluut de kaart trekken van het Nederlands. Het niveau moet omhoog.

De leer- en taalachterstand van kinderen beperken doen we ook door in te zetten op zomerscholen. Graag een overzicht van de zomerscholen die de VGC, gemeenten en scholen tijdens de grote vakantie georganiseerd hebben.

Daarom had ik graag volgende vragen gesteld:

- Hoeveel Nederlandstalige scholen met meer dan vijftig procent anderstalige leerlingen zijn er? Heeft u al een zicht op hoeveel extra budget we daardoor kunnen rekenen?
- Op welke manier werken het Leerpunt en het OCB vandaag samen aan een sterker taalintegratiebeleid?
- Hoe rijmt u uw uitspraken over het nut van meerdere talen in de klas met de analyses van experts als Dirk Van Damme en de nog sterker verslechterende schoolresultaten van kinderen die thuis geen of amper Nederlands spreken?
- Hoeveel zomerscholen hebben de VGC, gemeenten en scholen tijdens de grote vakantie georganiseerd? Hoeveel kinderen namen hieraan deel? Kunt u een overzicht geven?

Met de meeste hoogachting,

Gilles Verstraeten
Raadslid VGC